

úvodník

TRANSFORMACE PSYCHIATRIE POKRAČUJE

V posledních měsících žil výbor PS mimo jinou agendu také přípravou a realizací voleb do výboru. Poprvé se volby realizovaly kombinovaně, tedy elektronicky a korespondenčně. V první řadě děkuji všem, kdo jste se voleb zúčastnili. Volební účast byla vysoká, byť rekord z voleb před třemi lety překonán nebyl. Nově zvolení členové výboru však obdrželi silný mandát. Všem zvoleným blahopřeji. Velké poděkování patří paní profesorce Češkové a profesorovi Höschlovi, kteří ve výboru končí a během svého dlouholetého působení odvedli pro Psychiatrickou společnost kus poctivé práce. Rovněž řadu let plnil poctivě svoji roli člena Revizní komise MUDr. Vladislav Žižka. Těším se na spolupráci s novými kolegy, budoucím předsedou profesorem Pavlem Mohrem a Simonou Papežovou. Vedení společnosti převezme doc. Martin Anders, který v poslední době už část agendy přebírá. Poprvé probíhá předání předsednictví dle nových pravidel. Z mého pohledu se osvědčuje. Je to rozumné řešení pro zachování kontinuity a vnesení diskontinuity. Právě to současnému odstupujícímu výboru přál prof. Raboch před třemi lety.

Do těch tří let bych se rád ohlédl. Myslím, že jisté bilancování je při odchodu z funkce předsedy přirozené i slušné.

Hlavním úkolem, který jsem chtěl naplňovat, je prosazení změn v systému poskytované péče o duševně nemocné. Podpora, kterou jsem dostal ve volbách, byla klíčová pro završení prvního kroku reformy a tím bylo přijetí a vydání Strategie reformy psychiatrické péče v ČR Ministerstvem zdravotnictví. Proreformní nastavení většiny členů výboru bylo důležité i v dále vyvíjeném tlaku na zodpovědné úřední orgány. Jak všichni víte, ne všechno šlo hladce a počátkem roku 2015 nebylo jasné, jak bude proces změn pokračovat. Bylo to v době, kdy Psychiatrická společnost vytvořila standardy péče v Centrech duševního zdraví a na akutních odděleních všeobecných nemocnic. Byly tedy jasné odborné podklady, od kterých se mohly začít kalkulovat finanční dopady rozvoje sítě. Přestalo jít o obecné proklamace, zodpovědní činitelé se museli postavit čelem k faktu, že lepší kvalitu není možné získat za méně peněz. Výsledek četných jednání na různých úrovních byl však našťástí pozitivní. Dnes se nemluví o reformě psychiatrie jako o nástroji, jak v systému peníze ušetřit. Debata se vcelku konstruktivně vede o tom, jak vyšší náklady alokovat efektivně. Jsme v situaci, kdy diskutujeme text memoranda o spolupráci mezi Ministerstvem zdravotnictví, pojišťovny a odbornou společností o společné snaze naplnit cíle reformy. Podobný text se připravuje i mezi Ministerstvem práce a sociálních věcí, Asociací krajů a Ministerstvem zdravotnictví.

Je dobré zmínit, že zůstaly také cíle, které se nepodařilo naplnit. Jde zejména o práci na legislativních přípravách jak vyhlášek, např. o zdravotní způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, tak i komplexních legislativních norem, zejména zákona o duševním zdraví.

Po dlouhých letech se na konci roku 2014 objevila červená čísla v hospodaření společnosti. Důvody vidím v nižších příjmech z kongresů a partnerství společnosti. Vedle obecně nižších objemů sponzoringu se na tom podílí absence komplexnější a cílenější strategie práce se sponzory.

Je mnoho rčení, která vyjadřují kontinuitu vývoje bez ohledu na vnější podmínky. Psi štekají, karavana jde dál..., a přece se točí... Všichni je známe. V posledních měsících začínám mít odvalu podobně charakterizovat i započatý proces reformy psychiatrické péče. Je už těžko představitelné, že by někdo na sebe vzal zodpovědnost a tento proces aktivně zablokoval. Rizikem však nadále zůstává, že se proces změn vzdálí od cílů strategie, která byla vytvořena v poctivé, řízené a inkluzivní diskusi před několika lety. A nemusí to být něčí aktivní rozhodnutí, či dokonce zlý úmysl. K odklonu od základních principů může vést i řada drobných ústupků ve vyjednávání s jednotlivými stakeholdery. Právě zde spočívá klíčová role Psychiatrické společnosti, potažmo jejího výboru, který ji reprezentuje v jednáních s Ministerstvem zdravotnictví a dalšími institucemi.

MUDr. Martin Holý
předseda Psychiatrické společnosti ČLS JEP